

Zapad Banka

**POLITIKA
IZVRŠAVANJA NALOGA KLIJENATA
SLUŽBE INVESTICIONIH USLUGA
ZAPAD BANKE AD – OVLAŠĆENE KREDITNE
INSTITUCIJE**

*Politika izvršavanja naloga klijenata
Službe investicionih usluga Zapad banke AD – ovlašćene kreditne institucije*

Ovaj dokument sadrži povjerljive poslovne informacije Zapad banke AD Podgorica (u daljem tekstu: "Banka"). Fotokopiranje dokumenta, njegovo skeniranje ili umnožavanje na drugi način nije dozvoljeno, osim kada to dozvoljava utvrđeni stepen tajnosti dokumenta. Izuzetno, dokument se može učiniti dostupnim ukoliko se prethodno obezbijedi Izjava ili Ugovor o povjerljivosti. Subjekti koji imaju zakonom utvrđeno ovlašćenje vršenja uvida u sadžinu ovog dokumenta i izrade njegovih prepisa, dokument ne mogu objelodaniti trećim licima i mogu ga koristiti isključivo u svrhe obavljanja posla.

INFORMACIJE		
Dokument pripremio/la (ime, prezime, funkcija/organizaciona jedinica)	Marko Đurišić, direktor Sektora upravljanja sredstvima Milena Ljumović, rukovodilac Službe investicionih usluga	
Dokument usvojio/la (organ upravljanja)	UPRAVNI ODBOR	
Saglasnost na dokument dao/la (organ upravljanja)	NADZORNII ODBOR	
Odgovornost u pogledu tumačenja (ime, prezime, funkcija/organizaciona jedinica)	Marko Đurišić, direktor Sektora upravljanja sredstvima Milena Ljumović, rukovodilac Službe investicionih usluga	
Obavezna godišnja revizija dokumenta (DA/NE)	NE	
DISTRIBUCIJA DOKUMENTA		
Stepen tajnosti	INTERNO	
Kritičnost podataka	MALA	
Osjetljivost podataka	MALA	
Način distribucije dokumenta	DMS - Interna akta	
Adresati dokumenta	Zaposlenima	
VERZIJA DOKUMENTA		
Verzija	Datum	Opis promjene
1.	19.12.2023.	Donošenje dokumenta
2.		

S A D R Ž A J

(I) PREDMET I ZNAČENJE POJEDINIХ POJMOVA	4
(II) BITNI ELEMENTI NALOGA I KRITERIJUMI ZA UTVRĐIVANJE NAJPOVOLJNIJEG IZVRŠENJA	5
(III) MJESTO IZVRŠENJA NALOGA	6
(IV) POSTUPANJE SA NALOGOM KLIJENTA	9
(V) ZAHTJEVI VEZANI ZA IZVRŠAVANJE NALOGA	10
(VI) PRUŽANJE PODATAKA O POLITICI IZVRŠAVANJA NALOGA KLIJENTU I SAGLASNOST KLIJENATA	10
(VII) ZAVRŠNE ODREDBE.....	10

(I) PREDMET I ZNAČENJE POJEDINIХ POJMOVA

Član 1.

Ovom Politikom izvršavanja naloga klijenata Službe investicionih usluga Zapad banke AD – ovlaštene kreditne institucije (u daljem tekstu: "Politika") propisuje se mehanizam pomoću kojeg se obezbjeđuje preduzimanje svih razumnih koraka s ciljem postizanja najboljeg mogućeg rezultata prilikom izvršavanja naloga klijenata uzimajući u obzir elemente i kriterijume navedene u daljem tekstu.

Politika se primjenjuje na investicione usluge izvršavanja naloga, te primanja i prenosa naloga u ime i za račun klijenata Službe investicionih usluga u Sektoru upravljanja sredstvima Zapad banke AD – ovlaštene kreditne institucije (u daljem tekstu: Banka) prilikom posredovanja u kupovini i prodaji finansijskih instrumenata, a u skladu sa odredbama pozitivnih propisa i internih akata Banke.

Odredbe ove Politike se odnose na male i profesionalne investitore, a koji su definisani Zakonom o tržištu kapitala i internim procedurama Banke.

Banka će prilikom pružanja investicionih usluga prijema i prenosa naloga te izvršavanja naloga klijenta uvijek postupati s pažnjom dobrog stručnjaka i nastojati da zaštititi interes klijenta na adekvatan način.

Član 2.

Banka ne garantuje da će u svakoj situaciji biti u mogućnosti da pruži najpovoljnije izvršenje, već da će postupiti u skladu sa odredbama ove Politike, za koju smatra da garantuje najpovoljniji ishod za klijenta u najvećem broju slučajeva.

Postizanje najpovoljnijeg ishoda za klijenta podrazumijeva postupanje Banke s pažnjom dobrog stručnjaka u skladu s odredbama ove Politike, pozitivnih propisa i internih akata Banke.

Ukoliko Banka primi poseban zahtjev (koji predstavlja sastavni dio naloga), takav nalog će biti izvršen u skladu sa tim zahtjevom, bez obzira na elemente i kriterijume u vezi sa najpovoljnijim izvršenjem naloga, uz uvažavanje ograničenja tehničko-operativne infrastrukture.

U situacijama iz stava 3 ovog člana, ne postoji obaveza Banke da postupa u skladu sa ovom Politikom s ciljem postizanja najpovoljnijeg ishoda za klijenta.

Član 3.

Cilj ove Politike je da utvrdi kriterijume za određivanje relativne važnosti različitih elemenata izvršenja naloga bitnih za utvrđivanje najpovoljnijeg ishoda za klijenta, elemente i kriterijume za određivanje mjesta trgovanja koja Banci omogućavaju dosljedno postizanje najboljih ishoda prilikom izvršavanja naloga klijenta, vrste transakcija i okolnosti u kojima Banka može odstupati od načina postupanja predviđenog ovom Politikom kako bi se za klijenta postigao povoljan ishod transakcije, mjere i postupci radi postupanja sa nalogom klijenta, mjere za praćenje efikasnosti postupaka i mehanizama za izvršavanje naloga klijenta po najpovoljnijim uslovima za klijenta.

Odredbe ove Politike ne zamjenjuju odredbe ugovora, odredbe drugih internih akata i procedura Banke, kao ni odredbe zakonskih propisa koji regulišu ovu oblast, već ih detaljno opisuju i nadopunjavaju.

Član 4.

Pojedini pojmovi navedeni u ovoj Politici imaju sledeće značenje:

- Klijent - svako fizičko ili pravno lice kojem Banka pruža investicione i/ili pomoćne usluge, a koja je razvrstana kao mali ili profesionalni investitor.
- Nalog - izjava volje klijenta upućena Banci da za njega (u svoje ime i za račun klijenta) kupi ili proda finansijske instrumente.
- Multilateralna trgovačka platforma - (u daljem tekstu: MTP) je multilateralni sistem koji organizuje ili kojim upravlja organizator tržišta ili investiciono društvo, a koji obezbeđuje uslove za spajanje višestrukih interesa trećih lica za kupovinu i prodaju finansijskih instrumenata u skladu sa pravilima tog sistema.
- Sistematski internalizator - investiciono društvo koje na regulisan, kontinuiran i sistemski način i u značajnoj mjeri trguje za svoj račun izvršavajući naloge klijenata van regulisanog tržišta ili MTP-a ili OTP-a, bez upravljanja multilateralnim sistemom.
- Market mejker - fizičko ili pravno lice koje je stalno prisutno na finansijskom tržištu i trguje za sopstveni račun kupovinom i prodajom finansijskih instrumenata koristeći sopstveni kapital po cijenama koje utvrdi.

(II) BITNI ELEMENTI NALOGA I KRITERIJUMI ZA UTVRDJIVANJE NAJPOVOLJNIJEG IZVRŠENJA

Član 5.

Banka će pri izvršavanju naloga preuzeti sve razumne korake za postizanje najpovoljnijeg izvršenja naloga i pri tome će posebnu pažnju davati sljedećim elementima naloga:

- cijeni;
- troškovima, brzini i vjerovatnoći izvršenja;

- troškovima, brzini i vjerovatnoći saldiranja;
- veličini i vrsti naloga.

Banka određuje relativnu važnost gore navedenih elemenata uzimajući u obzir sljedeće kriterijume:

- karakteristike klijenta (npr. kategorizacija, posebna uputstva);
- karakteristike naloga;
- karakteristike finansijskog instrumenta;
- pristupačnost i karakteristike mogućih mesta trgovanja na koja se nalog može unijeti za izvršenje.

Kada Banka izvršava nalog malog investitora, postizanje najpovoljnijeg ishoda utvrđuje se primarno u odnosu na ukupne troškove transakcije. Ukupni troškovi transakcije obuhvataju cijenu finansijskog instrumenta i sve troškove direktno povezane sa izvršenjem, što uključuje naknadu mesta trgovanja, naknadu transfera i saldiranja transakcije i sve ostale naknade koje se plaćaju trećim licima koja su uključena u izvršenje naloga. Kako bi dodatno zaštitili interese malih investitora, Banka može uzeti u obzir i karakteristike naloga i vjerovatnoću saldiranja sa ciljem obezbjeđivanja najpovoljnijeg ishoda za malog investitora.

Kada Banka izvršava nalog profesionalnog investitora, Banka takođe, može dodatno uzeti u obzir brzinu i vjerovatnoću izvršenja i saldiranja, veličinu i vrstu naloga, uticaj tržišta, vrstu finansijskih instrumenata, transparentnost, kao i sve druge okolnosti koje Banka procjenjuje da predstavljaju najpovoljnije izvršenje naloga u konkretnom slučaju.

Član 6.

Izvršavanje naloga na regulisanim tržištima i MTP-ovima kod kojih je Banka direktni član predstavljuju, najpovoljnije izvršenje za klijenta, a u vezi sa ukupnim troškovima transakcije. Kada Banka od klijenta dobije precizno uputstvo za izvršavanje naloga, Banka će, ukoliko je u mogućnosti, izvršiti nalog prema dobijenim uputstvima. Precizno uputstvo klijenta (npr: sa aspekta mesta izvršenja) može onemogućiti Banku da preduzme korake koji su propisani ovom Politikom u svrhu postizanja najpovoljnijeg rezultata kada izvršava nalog tog klijenta. Smatra se da je izvršavanjem takvog naloga prema preciznim uputstvima klijenta, Banka ispunila svoju obavezu postizanja najpovoljnijeg rješenja, iako rezultat izvršavanja takvog naloga ne mora biti najpovoljniji za klijenta u konkretnom slučaju.

(III) MJESTO IZVRŠENJA NALOGA

Član 7.

Uopšteno, mjesto izvršenja naloga za kupovinu/prodaju finansijskih instrumenata može biti:

- regulisano tržište;

- multilateralne trgovачke platforme (MTP);
- sistematski internalizator;
- market mejker;
- OTC - transakcija u ovom smislu podrazumijeva svaku transakciju sa finansijskim instrumentom mimo regulisanog tržišta koji može, ali i ne mora biti uvršten na regulisano tržište.

U situacijama kada to treće lice ili tehničko-operativna infrastruktura za sprovođenje naloga zahtijeva, Banka može tražiti od klijenta da sam odredi mjesto izvršavanja naloga. Određivanje mesta izvršenja će se smatrati posebnim uputstvom te Banka smatra da je izvršavanjem takvog naloga prema posebnom uputstvu klijenta ispunila svoju obavezu postizanja najpovoljnijeg ishoda. Banka OTC transakciju može realizovati na način da prilikom prenosa i saldiranja osigura isporuku finansijskih instrumenata, odnosno prijem novčanih sredstava, a o čemu će prethodno obavijestiti klijenta putem svojih komunikacionih kanala odnosno na način kako je to dogovoren ugovornom dokumentacijom i/ili važećim aktima. Nezavisno od zahtjeva klijenta za realizaciju naloga putem OTC transakcije, Banka može odbiti sprovođenje naloga bez posebnog obrazloženja, a posebno u slučaju ako je finansijski instrument uvršten na regulisano tržište.

Član 8.

Banka će prilikom pružanja usluge izvršavanja i/ili primanja i prenosa naloga u ime i za račun klijenta odabrati mjesto izvršenja koje omogućava trajno postizanje najpovoljnijeg izvršenja. Banka će u skladu sa ovom Politikom, naloge klijenata izvršavati na regulisanim tržištima, odnosno multilateralnim trgovачkim platformama na kojima je direktni član. Izuzetak je, na zahtjev odnosno uz izričitu saglasnost klijenta, kada Banka može izvršiti nalog i van uređenog tržišta ili multilateralne trgovачke platforme. Kada klijent daje nalog za kupovinu/prodaju finansijskog instrumenta koji kotira na dva ili više mesta izvršenja, Banka će uvijek, ukoliko ne primi drugačije uputstvo klijenta, izvršiti nalog na uređenom tržištu ili MTP-ovima na kojima je direktni član. Banka smatra, nakon što je uzela u obzir i procijenila sve relevantne okolnosti, da na ovaj način osigurava najpovoljnije izvršenje naloga zbog sledećih elemenata:

- najpovoljniji ukupni troškovi transakcije;
- direktni nadzor nad brzinom izlaganja naloga i vjerovatnoća izvršenja naloga;
- direktni uvid u brzinu i vjerovatnoću saldiranja;
- druge okolnosti vezane uz izvršenje naloga.

Ukoliko Banka primi nalog vezan za finansijski instrument koji kotira na dva ili više uređenih tržišta ili MTP na kojima je direktni član, Banka će izvršiti nalog na onom tržištu koje obezbjeđuje najpovoljniji ukupan trošak transakcije, imajući u vidu relevantne okolnosti koje se odnose na vrstu i veličinu datog naloga.

Član 9.

Naloge za kupovinu i/ili prodaju finansijskog instrumenta koji je predmet trgovanja na tržištu na kojem Banka nije direktni član, Banka će primati te ih prenosići trećim licima koji imaju direktni ili indirektni pristup tom tržištu, postupajući u najboljem interesu klijenta i u skladu sa pravilima struke. Realizacija naloga, u tom slučaju, će biti u skladu sa Politikom izvršavanja naloga te treće strane, što znači da se nalog klijenta može izvršiti i na drugim mjestima izvršenja, odnosno van regulisanog tržišta ili MTP. Pri izboru trećih lica Banka će razmotriti njihove pristupe izvršavanju naloga, ustanoviti da li to lice omogućava djelovanje u skladu sa ovom Politikom te će pratiti kvalitet izvršavanja koju isto pruža.

Prilikom izbora trećih lica, Banka će se rukovoditi sljedećim kriterijumima:

- usklađenost poslovanja treće strane sa odredbama MiFID direktive, što uključuje princip najpovoljnijeg izvršavanja naloga;
- broj tržišta na kojima treće lice ima pristup (direktno i/ili indirektno) i obim trgovanja na tim tržištima;
- dinamički model upoređivanja u stvarnom vremenu elemenata najpovoljnijeg izvršenja naloga, s naglaskom na (složeni po prioritetu): ukupne troškove transakcije, vjerovatnoću izvršenja naloga, brzinu izvršenja naloga;
- finansijsku snagu, ugled i stabilnost trećih lica.

Ukoliko je za izvršavanje naloga potrebno angažovati treće lice koje nije u obavezi usvojiti Politiku izvršavanja naloga, odnosno primjenjivati načelo postizanja najpovoljnijeg ishoda za klijenta, Banka ne može garantovati klijentu da će obezbijediti najpovoljnije izvršenje naloga.

Član 10.

Ukoliko klijent daje nalog Banci za finansijski instrument koji kotira samo na jednom mjestu izvršenja, Banka će taj nalog izvršiti odnosno proslijediti (direktno ili indirektno) na to mjesto izvršenja i to će se smatrati postizanjem najpovoljnijeg ishoda za klijenta.

Član 11.

Banka svoje provizije neće zaračunavati na način kojim bi neopravdano bilo diskriminisano jedno ili više mogućih mjesta izvršenja.

Banka neće davati prednost mjestu izvršenja na kojem bi izvršenje transakcije dodatno finansijski teretilo klijenta.

Pri izboru trećih lica Banka neće davati prednost onim licima putem kojih bi izvršenje transakcije neopravdano dodatno finansijski teretilo klijenta.

(IV) POSTUPANJE SA NALOGOM KLIJENTA

Član 12.

Banka obezbeđuje ažurno i korektno izvršavanje naloga klijenata prema vremenu prihvatanja naloga.

U svrhu ažurnog i korektnog izvršavanja naloga klijenata Banka preduzima sledeće mjere i radnje:

- podatke o prijemu naloga uredno i bez odlaganja evidentira;
- prihvata naloge klijenta u skladu sa ugovornom dokumentacijom, osim ukoliko ne ocijeni da postoje okolnosti koje nalog čine neprihvatljivim;
- bez odlaganja, iznosi i realizuje naloge klijenata prema vremenu prihvatanja naloga od strane Banke, osim ako preovladavajući uslovi na tržištu to onemogućavaju ili drugačije postupanje nalaže posebno uputstvo dato od strane samog klijenta;
- bez odlaganja, prenosi naloge klijenata prema vremenu prihvatanja naloga od strane Banke, u skladu sa mogućnostima koje dozvoljava tehničko-operativna infrastruktura Banke i trećih lica;
- podatke o unosu naloga na mjesto izvršenja ili prenosu naloga na treću stranu, uredno i bez odlaganja evidentira;
- podatke o izvršenju naloga za račun klijenta ispravno i bez odlaganja evidentira;
- ispravno i bez odlaganja alocira naloge izvršene za račun klijenta,
- preduzima sve razumne korake kako bi osigurala da svi finansijski instrumenti ili novčana sredstva klijenta primljena u saldiranju izvršenog naloga budu pravovremeno i uredno isporučeni na odgovarajući račun klijenta;
- obavještava klijenta o izvršenoj transakciji;
- bez odlaganja obavještava klijenta o potencijalnim značajnim poteškoćama u vezi urednog izvršavanja naloga;
- tokom cijelog procesa Banka kontinuirano nadzire prihvatljivost i ispravnost naloga u skladu sa važećim propisima i tržišnom praksom.

Član 13.

Banka, kada trguje s finansijskim instrumentima za vlastiti račun, u potpunosti postupa u skladu sa gore navedenim mjerama i postupcima, odnosno na isti način tretira postupanje sa nalogom za vlastiti račun kao sa svim drugim nalozima klijenata Banke.

Banka neće zloupotrijebiti informacije u vezi sa još neizvršenim nalogom klijenta i preduzeće sve razumne postupke u svrhu sprječavanja zloupotrebe takvih informacija od strane relevantnih osoba

Banke a u skladu sa Politikom upravljanja sukobima interesa prilikom pružanja investicionih usluga i aktivnosti i pomoćnih usluga.

(V) ZAHTJEVI VEZANI ZA IZVRŠAVANJE NALOGA

Član 14.

Banka je dužna, na zahtjev klijenta, da prezentuje podatke iz kojih je vidljivo da je nalog klijenta izvršen u skladu sa Politikom odnosno u skladu sa posebnim zahtjevom klijenta.

Klijenti mogu, u pisanoj formi, uputiti Banci zahtjev na zvaničnu adresu Banke.

(VI) PRUŽANJE PODATAKA O POLITICI IZVRŠAVANJA NALOGA KLIJENTU I SAGLASNOST KLIJENATA

Član 15.

Prije pružanja usluge novom klijentu, a prilikom sklapanja ugovora o poslovanju, Banka će istom dostaviti na uvid i ovu Politiku.

Potpisom ugovorne dokumentacije od strane klijenta, smatraće se da je isti pravovremeno upoznat i saglasan sa ovom Politikom, u smislu izvršavanja svih transakcija.

Ako klijent želi dati saglasnost sa Politikom za svaku transakciju posebno ili je posebna saglasnost za svaku transakciju obavezna, dužan je takvu saglasnost dostaviti u pisanim oblicima Banci pravovremeno, odnosno prije izvršavanja naloga.

(VII) ZAVRŠNE ODREDBE

Član 16.

Banka će kontinuirano pratiti efikasnost ove Politike, posebno u odnosu na kvalitet izvršenja naloga te će, po potrebi, procijeniti osiguravaju li predviđene mjere i postupci postizanje najpovoljnijeg ishoda za klijenta i shodno tome izmjeniti ovu Politiku.

Svrha praćenja efikasnosti ove Politike je utvrđivanje i ispravljanje njenih mogućih nedostataka.

Član 17.

Sve izmjene i dopune ove Politike donosi Upravni odbor Banke, uz saglasnost Nadzornog odbora Banke.

Član 18.

Ova Politika stupa na snagu i primjenjuje se danom donošenja, odnosno nakon dobijanja saglasnosti od strane Nadzornog odbora.